

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
RƏHMAN VƏ RƏHİM ALLAHIN ADI İLƏ

MƏHDƏVİYYƏT VƏ QLOBALLAŞDIRMA

**Müəllif: Əliəsgər Rizvani
Tərcümə edən: Cəmaləddin Şükürov**

Tədqiqat şöbəsi

Kitabın adı: .....Məhdəviyyət və qlobalaşdırma
Müəllif: .....Əliəsgər Rizvani
Tərcümə edən: .....Cəmaləddin Şükürov
Redaktor: .....Tofiq Əsədov
Kompüterdə yığan: .....Ələddin Məlikov
Nəşir: .....Beynəlxalq Əl-Müstafa(s) Akademiyası
Korrektor: .....Seyid Üveys Hüseyni
Çap növbəsi: .....Birinci
Tarix: 2008
Tiraj: 2000
ISBN: 978-964-195-017-2
Ünvan: İran, Qum, Bahar prospekti, Beynəlxalq Əl-Müstafa(s) Akademiyasının nəşriyyatı.
Telfax: 0098 251 7749875
www.eshraaq.com
E-mail: public-relations@Qomicis.com
© Kitabın bütün hüquqları nəşirə məxsusdur!

Naşirdən

Məhdəviyyət ideologiyası islahat və ədalət arzusunda olan insanların qədim tarixə malik müqəddəs inancıdır. Bu ideologiya bəşərin məlum olmayan sabahına aydınlıq bəxş etməklə yanaşı, müasir dünyagürüşündə də əvəz olunmaz rola malikdir. Çünki imam və rəhbərini tanımayan şəxs yolunu, hədəfini və vəzifəsini heç vaxt düzgün şəkildə istiqamətləndirə bilməz. Necə ki, bu mövzuya bir çox rəvayətlərdə də təkid olunmuşdur.

Sizə təqdim olunan **“Məhdəviyyət və qloballaşdırma”** adlı bu kitab tanınmış tədqiqatçı alim Əliəsgər Rizvaninin qələmi ilə müqəddəs məhdəviyyət ideologiyasına baxış naminə fars dilində yazılmış, Beynəlxalq Əl-Müstafa(s) Akademiyasının tələbəsi **Cəmaləddin Şükürov** tərəfindən Azərbaycan dillinə tərcümə olunmuşdur. ÜDİEA tədqiqat şöbəsi hörmətli müəllifə, tərcüməçiyə və kitabın işıq üzü görməsində zəhmət çəkmiş bütün şəxslərə dərin təşəkkürünü bildirir.

Beynəlxalq əl-Müstafa(s) Akademiyası, tədqiqat şöbəsi 2008

Mündəricat

MÜTƏRCİMDƏN.....	9
Giriş	13
ÖN SÖZ	15
Qloballaşmaya aid nəzəriyyələr	17
Qloballaşmaya formal baxış	17
1- Qloballaşma prosesini	18
2- Qloballaşma projesi	19
3- Qloballaşma predmeti	22
Qloballaşmaya məzmun və mahiyyət cəhətdən yanaşma	23
1- Modern baxış (liberal demokrat)	24
2- Neomarksizmin baxışı	27
3- Post modernizmin baxışı.....	28
Qloballaşmanın tarixi qaynaqları	29
Məhdəviyyət hakimiyyətinin qərb qloballaşdırmasına münasibəti	30
Qərb qloballaşdırma əsaslarının tənqidi	32
1- Humanizm (Personalizm)	32
2- Sekularizm (siyasi və ictimai həyatdan dinin təcrid olunması)	33
3- Liberalizm (Qeyd bəndsiz azadlıq)	34
4- Empirizm və sensualizm	35

8 MƏHDƏVİYYƏT VƏ QLOBALLAŞDIRMA

Qloballaşma, problemlər və perspektivlər.	38
Qloballaşmanın mənfi tərəfləri.....	39
Dini qaynaqlarda qloballaşma	40
A- Müqəddəs Quranda Beynəl-xalq dövlət	40
B- Mötəbər hədislərdə Beynəlxalq dövlət	41
İslam qloballaşma və qloballaşdırmasının üstünlükləri	42

MÜTƏRCİMDƏN

Müasir dövrün ümumbəşəri problemlər kompleksini həll edən cərəyana qloballaşma deyilir. Qloballaşmanı iqtisadi, mədəni, ictimai, hərbi və bu kimi müxtəlif sahələrdə nəzərə almaq olar. Qloballaşma məsələsində əsaslı sual bundan ibarətdir :

Qloballaşmanı idarə edən var? Yoxsa təbii şəkildə müxtəlif və rəngarəng iradələrin azad məhsuludur? Dünyaya aydın və açıq formada baxdıqda görürük ki, qloballaşma həm təbii şəkildə, həm də siyasətçilərin şüurunda formalaşaraq öz əksini tapır.

Əlbəttə ilk öncə qloballaşma ilə qloballaşdırma arasında fərq qoymalıyıq. Qloballaşma cərəyanı təbii formada meydana gələn bir predmetdir. Amma qloballaşdırmanın icra və idarə edənə ehtiyacı var. Başqa sözlə desək qloballaşma ilə qloballaşdırmanın təfəvütü bundan ibarətdir ki, qloballaşma texnologiyanın inkişafı və iqtisadi şirkətlərin ondan mütəmadi şəkildə istifadə etməsi sayəsində öz apogeyinə

çatmışdır. Halbuki, heç kəsə bu növ texnologiyaları məqsədyönlü ixtira etməsinə sifariş verilməmişdi. Yəni həm ixtirası təbii idi və həm iqtisadi şirkətlərin ondan genişmiqyaslı istifadə etməsi. Lakin bəzi qüvvələr bu özü coşan cərəyanın liderliyini ələ almaq istədikdə, bu tamaha düşdükdə qloballaşdırma prosesini başladı. Milli hökumətləri zəiflətmək və beynəlxalq super dövlət icad etmək qloballaşdırmanın əsas prinsiplərindən idi. Onlar bu ideya ilə təbii şəkildə meydana gələn qloballaşmanı idarə etmək məqsədilə beynəlxalq təşkilatlar və qurumlar təsis etməyə başladılar. Hazırda istəməyə qloballaşmanı qloballaşdırmaya çevirirlər. Artıq yeni dünya sistemi özünün formalaşma dövrünü keçirir. Lakin özünəməxsus cəhətlərlə səciyyələnən keçid xarakterli mərhələ bu cərəyanın əsas tərkib hissəsini təşkil edir.

Belə qənaətə gəlmək olar ki, hazırda vahid hökumət quruluşu üçün günbəgün hazırlıqlar meydana çıxır. Buradadır ki, möminlərin də vəzifə və məsuliyyətləri üzə çıxır. İNTİZAR anlayışının mənasına nəzər salsaq görərik ki, bəşəriyyətə cəhət vermək lazımdır. Çünki cəmiyyət hazırda uçuruma tərəf gedir. Balla zəhərin təfəvütünü başa salmaq lazımdır. Haqqla batili göstərmək kifayətdir. Vəzifəşünas insanlar bu növ hərəkətə başladıkları təqdirdə, vahid İlahi dövlətin quruluşunun reallığına ümidvar ola bilərik.

Bizim vəzifəmiz bundan ibarətdir ki, qloballaşmanın tərəfində dayanaq və onu müdafiə edək. Amma maddiyyata varan qloballaşdırma ilə mübarizə və bu cərəyanın iç üzünü və mahiyyətini ifşa etməyi də unutmayaq. İlahi dinlərdə olan anadangəlməliklə ümumi faktorları taparaq onları üzə çıxartmalıyıq. Yalnız Məhdəviyyət armanına arxalandığımız təqdirdə ümumbəşəri baxışla İlahi baxıma doğru müvəffəq addım atacağıq. Bizlər İlahi mədəniyyəti dini maariflərdən istixrac edərək günün dili ilə aktual şəkildə bəşəriyyəti maarifləndirməliyik.

